

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Obdo/67/2019
Identifikačné číslo spisu: 1112241495
Dátum vydania rozhodnutia: 11.12.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Ľubomíra Kúdelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:1112241495.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: Viliam Turan TURANCAR, s miestom podnikania Bratislavská 29/466, 949 01 Nitra, IČO: 36 861 961, zastúpeného Šiška & Partners s. r. o., advokátskou kanceláriou, so sídlom Palisády 33, 811 06 Bratislava, IČO: 36 861 961, proti žalovanému: Wüstenrot poisťovňa, a. s., so sídlom Karadžičova 17, 825 22 Bratislava, IČO: 31 383 408, zastúpeného SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Štefánikova 8, 811 05 Bratislava, IČO: 36 853 186, o zaplatenie 1 722,90 eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 30Cb/73/2013, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 5. februára 2019, č. k. 2Cob/138/2018-144, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a .

II. Žalobca m á voči žalovanému n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) označeným rozsudkom rozhodol tak, že vo výroku I potvrdil ako vecne správny kontumačný rozsudok Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „súd prvej inštancie“) z 13. februára 2018, č. k. 30Cb/73/2013-95, ktorým súd prvej inštancie zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 1 722,90 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,00 % ročne zo sumy 1 722,90 eur od 25. apríla 2012 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v plnom rozsahu. Vo výroku II priznal žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému v plnom rozsahu. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné vyhovieť. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že v danom prípade boli splnené všetky zákonné predpoklady pre rozhodnutie rozsudkom pre zmeškanie podľa § 274 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“).

2. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolací súd uviedol, že žalovaný, ktorý v konaní pred súdom prvej inštancie nebol zastúpený právnym zástupcom bol na pojednávanie, ktoré sa konalo dňa 13. februára 2018 o 12:00 hod. riadne a včas predvolaný, keď žalovanému bolo predvolanie doručené do elektronickej schránky dňa 22. januára 2018 o 8:45 hod. Spolu s predvolankou žalovaný

obdržal aj poučenie o procesných právach a povinnostiach strán sporu, ktoré, okrem iného, obsahovalo aj poučenie o možnosti rozhodnúť vo veci rozsudkom pre zmeškanie, čoho dôkazom je obsah spisu a potvrdenie z elektronického súdneho spisu. Je pravdou, že poučenie nebolo uvedené priamo v liste predvolania, ale bolo pripojené k predvolaniu v osobitnej listine, odvolací súd je názoru, že podmienka, aby predvolanie obsahovalo poučenie, že ak sa žalovaný nedostaví na pojednávanie, súd rozhodne rozsudkom pre zmeškanie, ktorým žalobe vyhovie, bola splnená. V odôvodnení svojho rozhodnutia odvolací súd skonštatoval, že poučenie bolo nespochybniteľne súčasťou predvolania, preto nemožno tvrdiť, že žalovaný o tomto následku nevedel, resp. že nebola dodržaná dikcia ustanovenia § 274 písm. a/ C. s. p. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd považuje námietku odvolateľa, že nesprávnym procesným postupom súd znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, v celom rozsahu za nedôvodnú.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal dňa 14. mája 2019 dovolanie žalovaný, v ktorom uviedol, že prípustnosť dovolania vyplýva z ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p., nakoľko odvolací súd v rozpore so zákonom vyhodnotil pôvodné podmienky na vydanie kontumačného rozsudku ako splnené a tým nielen odňal žalovanému možnosť konať pred súdom, ale súčasne mu znemožnil uskutočňovanie jeho procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva žalovaného na súdnu ochranu a spravodlivý proces. Dovolateľ navrhol, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu ako aj rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Dovolateľ tvrdil, že súd prvej inštancie v rozpore s § 274 písm. a/ C. s. p. nepoučil žalovaného v predvolaní o následkoch nedostavenia sa na pojednávanie, vrátane možnosti rozhodnúť kontumačne. Poučenie bolo iba jednou zo samostatných príloh elektronickej správy súdu, súčasťou ktorej bolo aj vyššie uvedené predvolanie. V dovolaní vymedzil procesnú otázku, ktorá sa má posúdiť v dovolacom konaní a spočíva v určení, či sú zákonné podmienky na vydanie rozsudku pre zmeškanie žalovaného splnené v prípade, ak v rozpore s výslovným znením § 274 písm. a/ C. s. p. nebol žalovaný náležite poučený priamo „v predvolaní na pojednávanie“, ale iba v rámci osobitného všeobecného (generálneho) poučenia, ktoré bolo žalovanému zaslané spolu s predvolaním. Namietal, že ak štát výslovne v § 274 písm. a/ C. s. p. vyžaduje, aby bola sporová strana náležite poučená v predvolaní na pojednávanie, potom nemôže súd svojvoľne konštatovať, že s rovnakými účinkami možno sporovú stranu predvolať aj bez poučenia, pokiaľ je príslušné poučenie obsiahnuté v priloženom generálnom poučení o procesných právach. Podľa názoru dovolateľa sa pri zahrnutí sporného poučenia medzi množstvo iných všeobecných poučení, a navyše v rámci osobitného dokumentu prirodzene znižuje pravdepodobnosť, že bude strana sporu oboznámená aj s potenciálnou možnosťou rozhodnúť kontumačne.

5. Žalobca vo vyjadrení z 29. júla 2019 navrhol dovolanie žalovaného zamietnuť a žalovaného zaviazat' k náhrade trov dovolacieho konania. Žalobca považuje za nesprávne tvrdenie žalovaného, že nebol poučený v predvolaní, hoci v dovolaní priznáva, že poučenie bolo iba samostatnou prílohou predvolania. Tvrdenie žalovaného vychádza zrejme z predpokladu, že ak je poučenie obsiahnuté v elektronickej dokumente, ktorý nie je označený ako predvolanie, tak nemožno povedať, že by poučenie bolo obsiahnuté v predvolaní. Žalobca zastáva názor podľa ktorého, je príloha predvolania súčasťou predvolania, takže poučenie, ktoré je obsiahnuté v prílohe predvolania, je zároveň obsiahnuté v predvolaní. Jedná sa o ten istý úkon, ktorého rozdelenie do dvoch dokumentov z dôvodu zvýšenia jeho prehľadnosti nemení jeho právnu povahu. Dodal, že rozdelenie obsahu predvolania do dvoch pdf súborov neznamená, že by obsah tých dvoch pdf súborov nemohol tvoriť jeden jediný procesný úkon (predvolanie), a to obzvlášť vtedy, keď oba pdf súbory boli doručené v rámci tej istej elektronickej správy a ich vzájomná prepojenosť bola zjavná aj žalovanému. Žalobca sa nestotožňuje s kvalifikáciou poučenia priloženého k predvolaniu ako „všeobecné (generálne)“, nakoľko podľa jeho názoru nešlo o generálne poučenie, ktoré malo platiť celé konanie, ale o poučenie týkajúce sa len toho konkrétneho termínu pojednávania, na ktoré sa vzťahovalo predvolanie. Podľa presvedčenia žalobcu, bola dodržaná zákonom predpísaná miera informovanosti strán sporu o možnosti vydania kontumačného rozsudku, nakoľko pred jediným pojednávaním, ktoré bolo v tomto konaní vytýčené, boli obe strany informované o následkoch nedostavenia sa na pojednávanie.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „C. s. p.“)], po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.), bez nariadenia pojednávania (§ 443 C. s. p.) skúmal najskôr, či voči napadnutému rozhodnutiu odvolacieho súdu, je dovolanie prípustné.

7. Podľa § 420 C. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Podľa § 431 ods. 1 C. s. p., dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (ods. 2). Dovolací súd je pri rozhodovaní o mimoriadnom opravnom prostriedku viazaný jednotlivými dovolacími dôvodmi, ako ich dovolateľ vymedzil vo svojom dovolaní, pričom dovolací súd môže pri rozhodovaní o dovolaní prihliadať len na tie vady, ktoré sú dovolateľom výslovne namietané (§ 440 C. s. p.).

9. Obsah práva na súdnu a inú právnu ochranu uvedený v čl. 46 ods. 1 ústavy nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Jeho obsahom je i zákonom relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Každé konanie súdu alebo iného orgánu, ktoré je v rozpore so zákonom, je porušením ústavou zaručeného práva na súdnu ochranu alebo inú právnu ochranu (I. ÚS 26/1994). Pod nesprávnym procesným postupom súdu treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa znemožnila strane realizácia tých procesných práv, ktoré majú slúžiť na ochranu a obranu jeho práv a záujmov v tom - ktorom konkrétnom konaní, pričom miera tohto porušenia bude znamenať nespravodlivý súdny proces.

10. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f/ C. s. p. nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) odvolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1Cdo/42/2017, 2Cdo/20/2017, 3Cdo/41/2017, 4Cdo/131/2017, 7Cdo/113/2017, 8Cdo/73/2017).

11. Dovolací súd preto aj v danom prípade skúmal opodstatnenosť argumentácie žalovaného, že v konaní došlo k ním tvrdenej vade zmätočnosti.

12. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 C. s. p.) dovolací súd uvádza, že dovolateľ ako vadu zmätočnosti podľa ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p. videl v tom, že odvolací súd v rozpore so zákonom vyhodnotil pôvodné podmienky na vydanie kontumačného rozsudku ako splnené a tým nie len odňal možnosť konať pred súdom, ale súčasne mu znemožnil uskutočňovanie jeho procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva žalovaného na súdnu ochranu a spravodlivý proces.

13. Podľa § 274 C. s. p. na pojednávaní rozhodne súd o žalobe podľa § 137 písm. a/ na návrh žalobcu rozsudkom pre zmeškanie, ktorým žalobe vyhovie, ak: a) sa žalovaný nedostavil na pojednávanie vo veci, hoci bol naň riadne a včas predvolaný a v predvolaní na pojednávanie bol žalovaný poučený o následku nedostavenia sa vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie a b) žalovaný neospravedlnil svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami.

14. V danej veci súd prvej inštancie dňa 22. januára 2018 doručil do elektronickej schránky žalovaného predvolanie na pojednávanie s poučením o procesných právach a povinnostiach strán sporu, ktoré nariadil na 13. februára 2018. V poučení o procesných právach a povinnostiach strán sporu, ktoré tvorí

prílohu k predvolaniu na pojednávanie strany poučil aj v zmysle § 273 až § 274 C. s. p. Zo zápisnice o pojednávaní (č. l. 93 a 94 spisu) vyplýva, že súd prvej inštancie po otvorení pojednávania vyhlásil uznesenie, že sa bude pojednávať v neprítomnosti žalovaného. Právny zástupca žalobcu, vzhľadom k tomu, že sa žalovaný na pojednávanie nedostavil a svoju neprítomnosť žiadnym spôsobom neospravedlnil, navrhol súdu prvej inštancie, aby postupoval v zmysle § 278 C. s. p. a rozhodol rozsudkom pre zmeškanie. Súd postupoval podľa § 204 C. s. p. tak, že dokazovanie listinami nevykonal, nakoľko odpisy listín boli protistrane v priebehu konania doručené a ich obsah nebol protistranou spochybnený, uvedené sa týka listín založených v súdnom spise. Na to bol vyhlásený rozsudok pre zmeškanie žalovaného.

15. Odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne, v celom rozsahu sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že v danom prípade boli splnené všetky zákonné predpoklady pre rozhodnutie rozsudkom pre zmeškanie podľa § 274 C. s. p. V odôvodnení svojho rozhodnutia poznamenal, že poučenie nebolo obsiahnuté priamo v predvolaní na pojednávanie, ale bol pripojené k predvolaniu v osobitnom dokumente, napriek tomu bol odvolací súd názoru, že podmienka aby predvolanie obsahovalo poučenie, že ak sa žalovaný nedostaví na pojednávanie, súd rozhodne rozsudkom pre zmeškanie, ktorým žalobe vyhovie, bola splnená. Poučenie bolo nespochybniteľne súčasťou predvolania, preto nemožno tvrdiť, že žalovaný o tomto následku nevedel, resp. že nebola dodržaná dikcia ustanovenia § 274 písm. a/ C. s. p.

16. Dovolaciu námietku, že žalovaný nebol náležite poučený priamo „v predvolaní na pojednávanie“ tak ako to vyžaduje zákon, ale iba v rámci osobitného (generálneho) poučenia, ktoré bolo iba samostatnou prílohou predvolania vyhodnotil dovolací súd ako neopodstatnenú. Dovolací súd sa stotožňuje so záverom odvolacieho súdu, podľa ktorého poučenie bolo súčasťou predvolania na pojednávanie. Poučenie o procesných právach a povinnostiach strán sporu nesporne obsahuje aj poučenie v zmysle § 273 až § 274 C. s. p. (č. l. 83 spisu) z čoho vyplýva, že sa vzťahuje na konkrétne predvolanie na pojednávanie a preto takéto poučenie nemožno kvalifikovať ako generálne poučenie tak ako to špecifikoval dovolateľ. Len preto, že v posudzovanej veci súd prvej inštancie rozdelil obsah predvolania na pojednávanie do dvoch samostatných dokumentov, ktoré boli stranám sporu doručené v rámci tej istej elektronickej správy riadne a včas, nemožno vyhodnotiť ako procesné pochybenie, majúce za následok porušenie práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f/ C. s. p. Súd prvej inštancie tak postupoval správne, keď na návrh žalobcu vydal rozsudok pre zmeškanie.

17. Vzhľadom na vyššie uvedené, dospel dovolací súd k záveru, že v konaní pred odvolacím súdom nedošlo k dovolaťelom namietanej vade zmätočnosti uvedenej s ustanovení § 420 písm. f/ C. s. p. Preto najvyšší súd dovolanie žalovaného odmietol ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné podľa ustanovenia § 447 písm. c/ C. s. p.

18. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 druhá veta C. s. p.). O výške náhrady trov konania žalobcu rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

19. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.